

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Évente: félre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Féléven: félre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Augusztus 15 én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a régi előfizetőinket, akiknek előfizetésük július hó végével lejárt, hogy az új előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szünetelésében akadály történjék.

Legfőbb urunk a törvény.

Irta: **Bakonyi Samu.**

Habozó lelkiismerettel fog hozzá az ügyvivő-kormány az egyetlen fegyver alkalmazásához, amely egyedül illik küldetéséhez. Mert mi más lenne egy nemzeti többség ellenére kinevezett kormányának királyi önkényével megsabott hivatása, mint a többség akaratának elnyomása? Születésének egyedüli oka, létének egyetlen célja és értelme csak a parlamentárizmus többségi elvén nyugvó magyar alkotmány legyűrése lehet. Mert csak ugy lehetséges a reá ruházott nemzeti akarat törvényes követeléseire ragaszkodó többség mellőzése, hogy a király szembe helyezkedik a nemzet jogaival s a maga önkényesen magyarozott felségjogának akar a nemzet ellen érvényt szerezni. Akar, de nem tud. És ki van zárva, hogy ebben a kegyetlen mérkő-

zésben a nemzet legyen a legyőzött fél. Mert ez csak két módon következhetne be.

Az egyik eshetőség magától a nemzettől függ. Kora elcsüggedés, benső meghasonlás, a szenvedésektől való megrettenés a küzdelem ellankadására s az ellentálló erő elsorvadására vezetne. De lehet-e akár az egyike, akár a másikra józanul számítaniok a császári hatalom embereinek? A törvényhatósági intézmény ősi ereje új életre ébredt. Pedig ahány közigazgatási törvényünk 1867. és különösen 1872. óta keletkezett, az egytől-egyig valamennyi a municipiumok hatáskörét nyirbálta s ennél fogva politikai értékét csökkentette. S ime a rendszeres jogfosztás minden reménye egyszerre füstben ment. Az intézményben rejlő történelmi erő hatalmasan és ellenállhatatlan áradattal tört elő, mihelyt a böles elődök messzelátó eszével oltalmára bizott alkotmányt fenyegető komoly veszedelem jelentkezett. Mig a törvényhatóságok felszabadult szellemét újból rabul nem ejti a központi kormányhatalom, nem kell féltünk a nemzet igaz ügyének védelmét.

A benső meghasonlás előidézésére minden lehető és lehetetlen eszközt alkalmazásba vettek az ügyvivők. Ösztönül szólna, soha sem tettünk volna fel

róluk akkora ügyeskedést. Talán most sem az ő találékonyságukat dicséri a munkásosztály egy részének a nemzeti jogokért küzdő ellenzéki többségre való uszítása. Eljön azonban az ideje mindennek s akárki meglássa, ez a politikai méregkeverés büntetlenül nem maradhat. A bűnhődésnek arányban kell állni a bűnnel s a Göthe bűvészinának példája majd eszébe jut még a tömegek szenvedélyét oktalanul felkeltő gyenge legénynek. De hogy ennek az álnok bujtogatásnak egy pillanatra is olyan eredménye legyen, amelyet tőle a felbuztatott bécsi hatalom vár, annak szilárdul utját állja a kísértésbe ejtett magyar nép politikai józansága, mely nem az utcai lármák zajában, hanem abban a százszor és ezerszer bebizonyult komoly megfontolásban érvényesül, amely minden lelketlen izgatással szemben is tisztába tud vele jönni, hogy kiktől várhatja jogos vágyainak becsületes teljesítését.

Hogy súlyos rázkódások, fontos egyéni és közérdekek sérelme nélkül a mostanihoz hasonló nemzeti felszabadítás harcát nem lehet végigküzdeni, azt minden komoly ember tudta jó előre. Üres, könnyelmű és vérmes biztatásokkal nem is kecsegtettük mi a nemzetet soha. Évszázados ellentétek megszüntetése válságos összetűzések

A rendes partie.

Irta: **Szomaházy István.**

Sokszor megfordult már a fejemben az a gondolat, hogy én, aki e sorokat írom, aki a társadalom legelőkelőbb tagjait hangos Szervusz, méltóságos uram I"-mal köszöntöm az utcán, vagy a klubban, aki mindig az angol felsőház utolsó divatja szerint öltözködöm: tulajdonképpen cimeres gazember vagyok. Ez főképp olyankor jut az eszembe, amikor tőlen, estefelé, a klub gyönyörűen kivilágított puha, kényelmes játékszobájában összegyűlekezünk. Ez az alkonyati kép előkelő és szép látvány: én is, a tagtársaim is, pompásan megvagyunk borotválva (hiszen a nap nálunk este kezdődik), az ingünk hófehér mellvértje csak úgy ragyog a drágamivű tükrökben, a livrés komornyikok ezüsttálcákon hozzák a kávé és a likőrt, — mindez oly distingvál, oly finom, oly derült és elégedettséget sugárzó! Nagyszerű kedvünk van, tréfálkozunk, anekdotákat mondunk. Gyöngéden tudakozódunk az egymás egészsége után. Elmondjuk, hogy hol voltunk tegnap és hova készülünk ma. Elmeséljük egymásnak a szerelmi kalandjainkat, ingerkedünk, apercue ket mondunk, ötleteket

produkálunk. Az egész képnek olyan a színe, mintha egy csomó gazdag, független, derős kedvű uri ember adott volna itt találkozót egymásnak avégből, hogy az időt finom és kedves mulatságokkal üsse agyon. Még a látszatát is kerüljük annak, mintha a kártya, a játékszenvedély érdekelne bennünket. Pedig mindennap játszunk, pedig reggeltől alkonyatig türelmetlenül, szinte emésztő izgalommal várjuk az órát, amelyben a hatszögletű asztal mellett helyet foglalhatunk. És mindnyájan tudjuk egyenként a többitől, hogy az anekdotázás, a kedélyeskedés, az egészségünk iránt való érdeklődés, a szerelmi kalandok elmesélése csak üres maszlag, s hogy az egyik úgy, mint a másik, majdnem remeg a lázas türelmetlenségtől, amelylyel a mindennapi párti megkezdését várja.

Érdekes, hogy bár nap nap után mindig játszunk, valamennyien szinte szemérmesen kerüljük az indítványozást, s mind egyikünk a másiktól várja, hogy a kártyát a pincéernél megrendelje. Olykor félóráig is ott ülünk az angol bőr fauteuilokban, ásitunk, a térdünket ütögetjük, s gépiesen ismételtük a legkülömbözőbb banalitásokat.

— Hja, így van ez!

— Bizony — bizony!
— Haj, haj!
Amig végre valaki — a legidegesebbek, a legtürelmetlenebbek közül való — nagyot nyel s bátor elszántsággal kimondja a megváltó igét:
— Nem csinálnánk egy kis jeu-t uraim?
Mindenki föllélegzik, az arcok kipirulnak, a szemek csillogni kezdenek, de azért mindegyikünk bágyadtan, szinte unatkozva válaszol:
— Ha éppen muszáj!
— Én nem bánom!
— Másfél óráig még van időm, addig szivesen.
— Vacsoráig én is ráérek, de akkor mennem kell.
Immel ámmal foglaltunk helyet a zöld asztal körül, pedig minden idegszálunk reszketett a vágytól, hogy kedves barátainkat legyűrjük, leteperjük, koldussá tegyük, az utolsó fillérjét is elszedjük tőle. A pénz, óh, a pénz! Nekünk a pénz még többet jelent, mint a munka lázában küzködő embertársainknak, a pénz a fogat, a pezsgős vacsora a legelőkelőbb éttermekben, a hercegi öltözködés, az asszony toiletje, a fürdő, ahol újabb kártyapártiekat s újabb áldozatokat

Nyári ruhákat

legszebben tisztít

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyszeti tisztító intézete

Debrecen,

Széchenyi-utca 42. szám.

— Szakember javít és vasal.

nélkül lehetetlen. És csak a politikai válság, vagy gyermekes elbizakodottság hihette, hogy ebben az összetűzésben egyetlen sebet sem ejthet rajtunk az erős fegyverzetű hatalom. A szertelen hosszú válság érzékeny gazdasági kárait senkinek sem jut eszébe eltagadni. És meglehet, hogy hadkötelezettségben álló véreink ezer meg ezer számra lesznek kénytelenek elviselni a katonai kormány más téren tehetetlen bosszújának kitérésait. Mindez előre látható volt és mi mégis fölvetjük és mégis folytatjuk a küzdelmet, mert jól tudtuk azt is, hogy a magyar nemzet egyeteme nem kételkedik a mi meggyőződésünk igazságában, hogy állami önállóságunk valóságának beláthatatlan veszedelme semmiből a világon nagyobb bizonyossággal be nem következnek, mintha alkotmányunk leggonoszabb ellenségével, az osztrák katonai felsőbbsséggel egyszer s mindenkorra le nem számolunk. Nem mi vagyunk az oka, hogy ennek a leszámolásnak most kell megtörténnie. Azok kényszerítették reánk, akik most a küzdelem veszélyei miatt jajveszékelnék. A magyar társadalom pedig jól tudja, hogy az ilyen küzdelem feladása árán elért békében egyesek érdekei érvényesülhetnek, de az egész nemzet boldogulása egyedül ügyünk győzelmével lesz biztosítható. A bekövetkező szenvedések sem fogják tehát a nemzetet önvédelmi harcának abbahagyására rábírní.

Miben reménykedik hát ez a boldogtalan kabinet? Ha még soká reménykedik, békít, izgat, fenyeget és sopánkodik, csakugyan nem marad egyéb választása, minthogy a másik módhoz nyuljon, amelyikről azt állítja, hogy foganatba vétele csak az ő saját

elhatározásától függ. Mert arról, hogy a királyt a reábizott küldetés lehetlenségéről igazi alattvalói hűséggel felvilágosítsa és meggyőzze, úgy látszik, hallani sem akar. Ha tehát meghiusult kísérletei után is helyén akar maradni, kétségtelenül elő fogja venni az erőszak fegyverét. Mire mehet vele, arról aligha van sejtelme. Altitól van köztük egy-két jobb belátású, okos ember, akik a nemzet végső elkeseredésének felkorbácsolásától visszariadnak. De a császári akarat végrehajtására kivezényelt táborszernagynak inkább inyére van a Lányi és társai eszeveszett helyeslése, mint a józanabbak mérséklete. Mégis mintha tétovázni látnánk. Mégis mintha a döntő pillanatban megszólalna szívében a lelkiismeret szava. De bizonyos, hogy ezt a gyöngye hangot elnyomja majd a legfelsőbb parancs. Am engedelmeskedjetelek hát annak, aki neki parancsol. De a nemzet legfőbb urnak egyedül a törvényt ismerheti el maga fölött, amelyet együtt alkotott a királlyal. És kövessenek el bármily erőszakkal, a nemzet nem a király nevében a törvényt eltipró kormánynak, hanem a mig becsülete lesz és ereje lesz, a király által szentesített törvénynek fog engedelmeskedni.

Nyiri Sándor lemondása. Szombaton jelent meg a katonai hivatalos lapban Nyiri Sándornak a székesfehérvári honvédkerület parancsnokává való kinevezése! — Ennek értelmében Nyiri tegnap levélben bejelentette a képviselőház elnökének, hogy a Budapest II. kerületében nyert mandátumáról lemond. Miután a Curia által elrendelt vizsgálat folyamán nyilvánvaló lett, hogy a választás megsemmisítése előtt Nyiri mandátumáról lemond, a lemondás nem találja készületlenül a kerületet. A választási mozgalmak a mai napon teljes erővel meg-

indultak. Az újpárt dr. Lendl Adolf mellett bontott zászlót, a disszidensek valóságilag Kollár Lajost léptetik fel. — A függetlenségi pártnak még eddig nincs jelöltje, de minden bizonnyal rövidesen lesz.

Minisztertanács. Mint félhivatalosan jelentik, szombaton délután több óra hosszat tartó minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett s amelyben a folyó ügyeket intézték el.

A válság.

Teljes széllesend az egész vonalon. Ez a signaturája a válságnak. Fejérvary báró a hét folyamán, — az időpont még nincs határozottan megállapítva, — Ischlbe megy, hogy a királynak előterjesztéseket tegyen egyrészt a válság megszüntetésére irányuló javaslatairól, másrészt az egyes miniszteriumok folyó ügyeiről.

A koalíció vezérferfiái a Szent István napi ünnepen sem pihentek. Apponyi Albert gróf tegnap Pozsonyban tartott hatalmas beszédet, a melyben kiterjeszkedett a válság alatt felmerült összes mozzanatokra és nyilatkozatokat tett a koalíció álláspontjára nézve is. Ez a gyönyörű megnyilvánulása a szónoki, államférfiai készségnek és hazafiai honszeretetnek bizonyára sok ingadozást térít meg a nemzeti küzdelem központjává és végzetes befolyással lesz a szabadelpártiak szerdai értekezletének állásfoglalására.

A válságra vonatkozó híreink a következők:

fejérvary utazása.

fejérvary Géza báró miniszterelnök ma utazik Ischlbe, hogy a királynak jelentést tegyen a politikai helyzetről. Szabadelpárti oldalról arról értesülünk, hogy a szerdai miniszteri tanácskozáson a kormány új kormányzati programot készített elő, a mely a kormány fölfogása szerint alapul szolgálhatna a koalícióval való egyezkedésre. fejér-

remélünk. A veszteség ellenben a rémes, a hideg, az iszonytató elzülést jelenti; a kifényesedett kabátot, a kopott nyakkendőt, az asszony siránkozását, a csillogó, derűs, kényelmes uri club elvesztését. Nyerni, nyerni mindenáron: erről álmodunk egész délelőtt (mert csak hajnalban fekszünk le) s ez jár a fejünkben, amíg számoztalan fiakerünk a liget fái között végigrobog.

A minapában új vendég jelentkezett a klubban: egy vidéki megyei pénztáros, előkelő nevű uriember, aki mágnesos hidegséggel ült le velünk együtt a baccarat asztalhoz. A játékosoknak azoknak a fajtájához tartozott, amelyik valamennyi közt a legveszedelmesebb; a szenvedély nélkül való, tagyos hal emberekhez, akik szemhunyorítás nélkül tudnak veszíteni ezeket, s nyugodt közömbösséggel kelnek fel a kártyaasztaltól, ahol utolsó fillérjüket is otthagyták. Tudtuk róla, hogy abszolúte vagyontalan s otthon mint javithatlan kártyás ismeretes. De mit törődünk mi azzal, hogy honnan veszi a pénzt? Bennünket csupán az érdekelt, hogy a tárcájából egymásután kerültek napvilágra a nagy bankjegyek s hogy másfél órai játék után, amikor már körülbelül kétezer forintot vesztett, flegmátikusan kelt föl a helyéből s elegáns meghajlással így szólott:

— Köszönöm.

Másnap ismét eljött, harmadnap is s mindig többé-kevésbé esinos összeget vett ki a két három óra alatt a tárcájából. Szépen és firoman játszott; mi legalább, akiket a veszteség mindig kihoz a sodrunkból, akik éhen szomjan, akár hajnalig is játszanánk, csak hogy a pénzünket visszacsikarhassuk s akik néma dühvel vagyunk kénytelenek elnézni, ha a nyerő a zsákmánnyal távozik, mi esodálkozva láttuk, hogy Szentandory mosolyogva áll föl több ezer forintnyi vesz-

teség után s majdnem mentegetőzve azt mondja:

— Bocsássanak meg, de kilenc óraker találkoznom kell valakivel.

Vagy két héttel ezelőtt a klub alelnöke, aki sohase játszik, de nyugodtan elnézi, hogy mások a kártyaszobáiban tönkretegyék magukat, egy este, mielőtt leültünk volna, félrehívott:

— Kérlek, — mondta — figyelmeztetni akarlak, hogy ez a Szentandory földhöz ragadt szegény ember. Amit köztetek elveszit, az aligha a saját pénze.

Megdöbbenve néztem rá, hiszen őszintén szólva: mi valamennyien rosszat sejtettünk a partnerünk felől. Ovatosan eltitkoltuk egymás előtt a gondolatainkat, de belsőleg mindnyájan meg voltunk győződve afelől, hogy a gérokkos, gyönyörűen megborotvált uri ember idegen pénzzel manipulál. Honnan lenne egy megyei pénztárosnak, aki igen közepes vagyonu családból való, tíz tizenkétezer forintnyi elveszíteni való pénze. A hidegség is, melylyel játszott, valami fél-elmélet, megborzongató hatást tett ránk. De azért, — éppen úgy játszottunk vele, mintha egy nábob ült volna közöttünk. Szinte remegtünk arra a gondolatra, hogy valamelyikünk kipattanja a gyanuját s mindnyájunkat abba a helyzetbe hoz, hogy kénytelenek leszünk bojkottálni Szentandoryt. De a féllelmünk alaptalan volt; a társaság mind-egyik tagja tüntetőleg kezét rázott Szentandoryval s habozás nélkül sietett vele együtt a kártyaasztalhoz. En ezt gondoltam és megvagyok győződve róla, hogy a többiek is ezt gondolják.

— Mi közöm ahhoz, hogy honnan veszi a pénzt? Van neki, ez a földolog. Ha valami piszkosság kiderül, bennünket senkise vádol-

hat, mert mi nem tehetünk föl aljasságot egy uri emberrel.

Szentandory vagy tizenhatezer forintot vesztett két hét alatt, — az utolsó ezeröttszázat tegnap este, úgy félkilenc óráig. Ekkor kivette a tárcáját, futó pillantást vetett belé, s megint visszatette a zsebébe; mintha pénzt keresett volna, de — hiába. Egy pillanatig habozott, aztán szokott udvarias mosolyával kelt föl, a fiókból kivette a készletit, amelyekben briliántos gombok csillogtak, megigazgatta a nyakkendőjét, s mentegetőzve szilárd hangon így szólott:

— Bocsánat, de kilencere a kaszinó éttermébe ígérkeztem.

Ez tegnap történt, — ma reggel azt olvassuk az újságban, hogy Szentandory Miklós, Latorca vármegye főpénztárosa a szállodabeli szobájában föbelítte magát. Csakugyan megvacsorázott a kaszinóban, innen az orfeumba ment, vagy félóráig kocsizott a ligetben, aztán hazatért dunaparti hoteljébe s magára zárta az ajtót. Bátyjának, aki vezérkari őrnagy, megírta hogy a bűn útjára tévedt.

Több levelet nem hagyott: gérokkban, ragyogó fehér inggel állt, a nagy tükör elé, s szoritotta, szívéaz a revolvert. Még a hajnali órákban kivették a kerepesi temető halottasházába; lopva, titokzatosan, a hátulso lépcsőn, nehogy a szálloda többi vendége észrevegye.

Ma este hat óraker teljes számmal együtt voltunk megint a klub társalgójában. Kifogástalan eleganciával csevegtünk, nyugodtan kavargattuk a feketénket, frissen borotvált arcunk csak úgy ragyogott a hófehér világosságban Valaki így szólott:

— Mit szólnak hozzá?

Vállat vontunk s egy ügyvéd — genleman és híres párbajsegéd — megjegyezte:

származásu. Ugy a mennyire ő is hive a magyar vezényszónak, de hát azt mondta ő is, hogy egyszerre nem lehet behozni a magyar vezényszót, mert nincs elég magyar tiszt, azt pedig nem lehet kívánni, hogy máról holnapra magyarrá legyen, csak lassan, fokozatosan.

Ez nem igaz. Ha a magyar, oláh, horvát parasztlégénytől, aki irni-olvasni sem tud, megkivánják hogy a 8 heti kiképzés alatt a német vezényszót megtanulja, mennyivel inkább meg lehet azt követelni a legalább is középiskolai műveltséggel bíró tisztektől.

— Unter 8 Woche kann der grösste Bindvich erlernen das deutsche kommando — vágott közbe a másik osztrák böles, aki bécsi német.

Tehát a legnagyobb ökor is megtanulja a német vezényszavakat 8 hét alatt! Hát miféle tökkel ütött alakok lehetnek az osztrák tisztikarban, akik még erre is képesek!

Mikor Baross Gábor átvette az osztrák államvasutakat, csak félévi határidőt szabtak a vasutas személyzet a magyar nyelv elsajátítására — és félév múlva, mikor az átvétel megtörtént, minden bökkenés nélkül folyt tovább a szolgálat, pedig a vasutasok szolgálata nehezebb is, fontosabb is, mint a vakparádé.

Ugy látszik, az osztrák hadsereg tanulásra képtelen, tudatlan elemei nem a legénység állományban vannak.

Egyház és iskola.

Polgári leányiskola Hajdunánáson.

A szépen fejlődő hajdúvárosban, amely most építi új ref. főgimnáziumát, a nőnevelés eddig sokáig nélkülözötte a polgári iskolát. Az állam, a város, a ref. egyház nem voltak képesek megteremteni, míg végre a művelt családok támogatásával magánvállalkozó akadt két év előtt Bősörmenyi Róza okleveles polgári iskolai tanító nő személyében, aki a ref. egyház, a város és egyesek támogatásával, nagy anyagi áldozatokkal és óriási önfeláldozással létesítette a polgári leányiskolát, amely két évi fáradságtalan működésével rászolgált úgy a hivatalos körök, mint a szülők teljes elismerésére. A múlt tanévben az intézetnek már 30 növendéke volt, e számnak azonban meg kell kétszereződni az új tanévben, hogy az intézet fennálhasson. A házagópótló magánvállalkozás megérdemli nemcsak az elismerést, de a támogatást is. A beiratások az intézetbe szeptember 1-én kezdődnek.

Alap- és javító vizsgálatok. A debreceni hittanképző intézet javító vizsgálati szeptember 3-án, alapvizsgálati szeptember 10-én kezdődnek.

H I R E K.

Szocialisták napja.

Az egész országban megmozdultak és nagyobb életjelt adtak magukról a szervezett szocialisták Szent István napján. Az a tüzesóva, amelyet Kristóffy belügyér dobott a szocialista mozgalmak amugy is izzó légkörébe, megkezdi romboló működését. Ma még csak népgyűléseznék, szónokolnak, hangzatos frázisokkal dobálóznak a szocialisták. De úgy lehet, hogy nemsokára az izgatás magja veszedelmes gyümölcsöket érlelhet és szükség lesz a nemzetnek teljes önuralmára, hogy a veszedelmes jelszavakkal elbolondítottakat a józanság útjára terelje.

Debrecenben is népgyűlést tartott mindkét szocialista frakció. Az ujjászervezettek vasárnap délelőtt a Széna téren, a nemzet-

köziek délután a Széchényi téren gyűlősezték.

Az ujjászervezett szocialisták gyűlése.

Az ujjászervezett szocialisták tegnap délelőtt 10 órára nagy számmal gyűltek össze a Széna téren. A térre vörös zászló alatt vonultak ugyan, de az ujjászervezettek politikai állásfoglalásának megfelelőleg a zászló nemzeti színű szalaggal volt bevonva. A gyűlés lefolyása illő volt komoly munkás emberek gyülekezetéhez. A központ szónoka Magyar Gyula beszédét azzal kezdte, hogy az ujjászervezettek központja nem a zavar, a sztrájk hive, hanem a békés munkák. Ez a föld a népé, már pedig a magyar földmives ezer év alatt megtanulta szeretni ezt a földet, amely a hazája is.

Ezért nem lesz a magyar nép nemzetközi szocialista párt soha és ezért szövetkezett azokkal a hazafias magyar pártokkal, amelyek a magyar nemzet javát akarják. A nemzetközies vezetők anyagi érdekből szövetkeztek a nemzet ezeréves ellenségével, Béccsel. Mi nem akarjuk, hogy a koalíció álljon el a magyar vezényleti nyelv követelésétől. (Dörgő éljenzés.) Mert ha ez a nemzet élni akar, akkor most ki kell vinni jogait, hanem követeljük, hogy a szövetkezett ellenzék vegye programjába az általános tükös választói jogot is. Majd ismét a nemzetközieseket bírálja. Ezután a nép helyzetével foglalkozik, hiszi, hogy a koalíció, ha kormányra kerül, a nép érdekeit fogja védeni, mert Kossuth Ferenctől, Justh Gyulától, Apponyi Alberttől mást nem is várhatunk. Végül László Fülöp pártjegyző határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben a koalíciót felhívják, hogy a vezényleti nyelv követése mellett vegyék programjukba az általános tükös választói jogot is. A javaslatot nagy éljenzés között közfelkiáltással elfogadták. Azután a népgyűlés teljes rendben szétoszlott, miután a tömeg hazafias lelkesedéssel elénekelte a Kossuth-nótát.

A nemzetköziesek gyűlése.

Ha az ujjászervezettek gyűlését komolyan mondtuk, — ugyanezt nem állíthatjuk a nemzetköziesek gyűléséről. A haza, a koalícióelleni kifakadásokkal, durva kirohanásokkal töltötték az időt. Egyébként Kardos Jakab budapesti kiküldött beszélt.

— **A gotterhalte alkonya.** Ezen a címen megírjuk a minap, hogy Szeged város tanácsa, mint az ottani kath. egyház kezgura határozatot hozott, hogy a katonazenekart a plébánia ne vegye igénybe, miután a bandának a szolgálati szabályzat értelmében a „gotterhaltét” játszania kell. Ezt az üdvös határozatot megküldte Szeged az összes törvényhatóságoknak. A városi tanács ma délelőtt tartott tanácsülésén foglalkozott Szeged átiratával, s bár az egész dolgot tárgyalannak tartotta, kiadta az átiratot a jog és pénzügyi bizottságnak.

— **Megszűnt állatbetegségek.** A debreceni I. állategészségügyi körzetben megszűnt a takonykór, az V. körzet pedig feloldott a 40 napos ebzárlat alól.

— **Angol vendégeink.** Mióta a botanikusok megtekintették a Hortobágyot, valóságos népszerűsége tett szert a mi pusztánk az idegenek körében. A „Hungary” angol ujság szerkesztőse mozgalmat indított, hogy az angolok, akik a legnagyobb jóakarattal és tárgyilagossággal szoktak megemlékezni Magyarországról, — tekintsék meg a magyar pusztát. A városi tanács örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy angolokat láthasson a város vendégeiül. A „Hungary” szerkesztőse sürgönyben értesíti most a városi tanácsot, hogy a 26 egyénből álló angol társaság huszonhatodikán este 10 óra 26 perckor érkezik Debrecenbe, a Hortobágyon töltik a másnapot, s 28-án

délben mondanak búcsút nekünk. A Kálvinista Róma templomaira is kivácsiak az angolok s ezért 27-én meghallgatják a nagytemplomban az istentiszteletet.

Mindnyájunknak jóleső az a tudat, hogy az angolok a mai vendégeink is lesznek. Debrecen magyaros vendégszeretetével, bizonyára az angolok is meg lesznek elégedve.

— **Közgyűlés.** A „Debreceni vadász-társulat” 1905. évi augusztus hó 29-ig napján délután 5 órakor a városház nagyteremében rendez évi közgyűlést tart. Tárgeorozat: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgálók évi jelentése. 3. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 4. Elnöki előterjesztés. 5. Felebbezásek. 6. A választmány leköszönése és tisztujtás.

Az utcák tisztántartása.

Régi és jogos panasz Debrecenben, hogy az utcák tisztántartása ezer kifogás alá esik. Bár örökösen történik valamiféle intézkedés a gyatra állapot orvoslása érdekében, az utcaseprők lelketlenül és hanyagul végzik dolgukat. — Most is Sárváry dr., tiszt főorvos jelentette a városi tanácsnak, hogy a Simonyi-uton az utcaseprők napokig hevertetik az összehordott szemetet. A büz, amelyet ez a szeméthalmaz terjeszt, megfertőzteti a Simonyi-ut levegőjét. A főorvos sürgős intézkedést kér a városi tanácstól.

Bizony, ideje volna már, hogy a tanács helyét bebizonyítsa ebben a kérdésben is, s vessen véget egyszerre a mai mizerabilis állapotoknak.

— **Az egészségügyi bizottság** ma délután 4 órakor Körner Adolf tanácsnok elnöklésével ülést tart.

— **A színház megnyitása.** Megírtuk a minap, hogy Zilahy Gyula színigazgató azt kérémezi a városi tanácstól, hogy az ősi idényt már szeptember 15-én megnyithassa. Együttal arra nézve is tesz előterjesztést, hogy a város csináltasson a színháznál 2000 korona költséggel négy szellőztetőt. A városi tanács e kérémeke meghallgatja a színházi bizottság véleményét.

Betörő a r. kath. plébánián.

Veszedelmes betörő járt vasárnap délután a r. kath. plébánián. Ugy 3 óra tájban, mikor a püspök asztalánál nagy kanállal ebédeltek, az épület tulsó szárnyára osont a vakmerő betörő, ahol a káplánok szobái vannak. Az egyik ablak, amely a folyosóra nyílt, nyitva volt, bent pedig az ágyban beteg feküdt az egyik káplán. A torzonborz alak habozás nélkül beugrott az ablakon és egyenesen a szekrénynek esett. A beteg pap ijedtében elkiáltotta magát, amire a tolvaj megijedt és menekülni akart. Az ablakon sikerült a folyosóra, onnan az utcára jutnia, de a szolgaszemélyzet üzőbe vette és a 66. sz. rendőr hosszas hajszá után letartóztatta. Az elzüllött alak Nadányi Albert 46 éves jegyzőségédnek mondja magát. Valamikor jobb napokat látott, de fokról-fokra süllyedt. A rendőrség a vizsgálat befejezése után átadja az ügyészségnek.

A Hortobágy népszerűsége.

Csodálatos képen kezd megtörni az a közbűny, a melylyel az idegenek Magyarországi természeti szépségeivel szemben viselkedtek idáig. Bizonyítja ezt az az érdekes levél, a melyet a városi tanács kapott dr. Noak leipzig állatorvostól. Dr. Noak nagyon szeretné megtekinteni a Hortobágyot, s utbagyitást kér a városi tanácstól arra vonatko-

zól, hogy van-e valaki, a ki kutatásaiban segítségére lenne? A tanács természetesen készséggel adta meg a szükséges utbaigazításokat.

— **Az ispotályi szegényház vízvezetéke.** A városi tanács árlejtést hirdetett az ispotályi szegényháznál szükséges vízvezetési munkálatokra. — Két ajánlat érkezett, Szabados Vilmosé és Máthé Jánosé. A tanács az olcsóbb ajánlattevővel, Máthé Jánossal kötötte meg a szerződést.

— **Megakadályozott vérengzés.** Vasárnap este tökrészeg állapotban támolygott be Virág József asztalossegéd a Schwarz Leopold csapó utca 88. sz. a bormérésébe. A részeg embernek nem akartak italt adni, mire az bicskát rántott és le akarta szurni a vendéglőst a dühöngött csak nagy figygel-bajjal tudták ártalmatlanná tenni.

— **Két állatkiallítás.** A hajdúvármegyei gazdasági egyesület szeptember hó folyamán két szarvasmarha és lókiállítás rendez. Az előmunkálatokat az egyesület vezetősége már megkezdte. Az eddigi tervek szerint Nádudvaron és Hajdúhadházon szarvasmarha, Hajdúnánáson pedig lókiállítás lesz.

— **Bicska repült be az ablakán.** — Kellemetlen bajra riadt fel éjfélkor Balogh Mihály Bercsényi utca 106. sz. a lakos. Az ablakát törték be, kívül pedig hangos lármá hallatszott. Mikor gyertyát gyújtott, bicskát látott az ágya előtt a padlóba furdóva. A bicskát, mint a vizsgálat megindította, Gebel János munkás hajította be.

— **Az eltűnt aranyóra.** Faragó István gépgyári előmunkás Hatvan-utcai kerti 37. sz. a lakos panaszt emelt ma a rendőrségen, hogy 100 korona értékű aranyórája eltűnt. Elzúllott fiára van gyanúja, a ki szintén eltűnt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem, illetve atyánk temetésén megjelenésükkel a végtiszteletet megadni s mély fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, őszinte köszönetét nyilvánítja a Mayer család.

— **Meglopott főhadnagy.** L. E. huszár főhadnagy panaszt emelt a rendőrségen, hogy az éjjel ismeretlen tettes álkulcsossal lakásába hatolt s onnan több értékes tárgyat elloptott. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Itt hagyta a cirkus.** A 14 éves Jónás Jánost Székelyudvarhelyről csalták el vándor komédiások, akikről Sidoli cirkuszához szegődött, onnan meg szólnak eresztették. A cirkusz elment, ő pedig itt csavargott a városban. A rendőrség haza toloncoltatja.

— **Paraszt, aki női inget lop.** A hajdusámsóni magyarok derűsen adják tovább a pajkos hírt, amely a debreceni járásbírószágot is foglalkoztatni fogja. A falusi életben nagy esemény az, hogy Csikós Sándor nevű legény Tuspitz Sándorné Weisz Hermannétől női inget és 5 koronát lopott. A sámsóni hajduk az 5 koronás lopást még csak értenék valahogyan, de a női ing, hm... az nagyon különös. Mi hasznát vehette volna annak a legény?

— **Rendőri hírek.** Tóth Lajosné Csokonai utca 10. szám alatt lakó magánzónó panaszt tett a rendőrségen, hogy ma reggel ismeretlen tettes zsebéből 3 koronát kilopott. A rendőrség keresi a tolvajt. — **Sarkadi** Lajos csavargó tegnap a Simonffy utca 29. szám alól a kőművesektől szerszámokat lopott. A rendőrség Sarkadi letartóztatta. — **Retzár** Dezső cipész és Borsos György kőműves az utcán összeverekedtek. Nyilvános botrányokozásért fogják megbüntetni őket.

— **A kereskedelmi ügynökök megszorítása.** A fővárosi cégek tudvalevőleg ügynököket küldenek ki kisebb városokba abból a célból, hogy egyeseknél megrendeléseket gyűjtsenek. Az ügynököknek ez a járáskeleése immár meghonosodott nálunk, mert a hatóság nem elég erősen lép fel ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetésére. Legujabban úgy játszik ki a hatóságokat, hogy jó előre meghívásokat, avagy megrendeléseket íratnak a saját címükre, hogy az ilyen levelekkel, ha valahol megrendelőséggyűjtésen rajtakapják őket, félrevezessék a hatóság embereit. A kereskedelmi ügyvivő most meijutotta előre erre vonatkozó rendeletét, melyben a hatóságokat ismételve szigorúan utasítja az ügynökök által való rendelés gyűjtésének ellenőrzésére, amit az tett szükségessé, hogy a nyári idény alkalmával több fővárosi cég ügynöke ruhamegrendeléseket gyűjtött, mire az őszi idény beállta előtt is kilátás van s így most a miniszter a hatóságokat újból éber figyelemre és a megrendelőséggyűjtők szigorú megbüntetésére hívja fel.

— **Arany Bika Mulató.** Az orfeum mulatságos műsorát nagy közönség élvezte végig az este. A műsor minden számát szép tapsal jutalmazták. Különösen dícséretet érdemel Grünau Poldi komikus, ki minden kuplóját oly humorral adja elő, hogy a közönség meg nem szűnik nevetni. Nem kevésbé mulat Jackson néger dalain és táncain. Berényi Izó fűszerese szintén nagyon tetszett. Nagy hatása volt a szünet alatt Andrassy Viola, Haber Rudolf és Karabi zene előadásának Rossini „Semiramis” című operájának nyitányát játszották. Az orfeum műsorának mai ujdonsága „A hatásos kura” című bohózat, mely előreláthatólag óriási sikerű lesz.

— **Magyar ember nem használ mászt csak a híres Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth utca 8.

TÁVIRATOK.

Nagy tanácskozás Ischlben.

Budapest, augusztus 20. Ischlből jelentik: Goluchovszky külügyminiszter és Gautsch tegnap este ideérkeztek. A mai nap folyamán Burrián közös pénzügyminiszter és Pittreich ide érkezését is várják. Ide érkezett továbbá Fejerváry magyar miniszterelnök, aki Budapestről csak ma utazott el. A miniszterelnök be fogja mutatni a királynak azokat a határozatokat, amelyeket a legutolsó minisztertanács hozott a válság megoldására vonatkozólag. Ha a király ezeket jóváhagyja, — úgy értesülünk, — a válság megoldása csakhamar sikerülni fog. Goluchovszky mielőtt Ischlbe ment hosszasan tanácskozott Buriánnal. Fejerváry a mai nap folyamán kihallgatást kér Ö felségétől.

Magyar szónoklat Bécsben.

Bécs, augusztus 20. A Szent István napi ünnep alkalmából a kapucinusok templomában ünnepi istentisztelet volt. A fényes istentiszteleten az ünnepi szónoklatot Bott udvari káplán tartotta még pedig magyar nyelven. Az istentiszteleten jelen voltak az udvar magasabb rangú hivatalnokai is és a Bécsben élő magyarok nagy része. Mire előtt és után felhangzott a bécsi templomban a magyarok két nemzeti imája a „Hymnus” és a „Szózat” is.

Nemzeti tüntetés.

Budapest, augusztus 20. A főváros polgárságának azon mozgalma, amely a koalíció mellett tüntetésre és bizalom nyilvánítására irányul, mind nagyobb arányokat ölt és szeptember harmadikát válságos ünneppé készülnek avatni. Az ünnep legérdekesebb része az országos népgyűlés lesz, amelyen minden város képviselteti ma-

gát. Kossuth Lajos augusztus 26-iki névnapja alkalmából a polgárság a fővárosban bankettet rendez, amelyen az emlékbeszédet Barabás Béla tartja. — Beszédében ki fog terjeszkedni a jelen politikai helyzetre is!

A közönyös oroszok.

Pétervár, augusztus 20. A cár manifesztumát a lakosság nyugalommal fogadta, sőt közönyösen visaltetik iránta. A várost vasárnap kivilágították, a rendőrök házfőházra jártak és felszólitották a lakosságot, hogy tűzze ki a lobogókat az épületekre.

Moskva, augusztus 20. Csak a hivatalos lap szombati számának közlése után tudta meg a város lakossága, hogy a cár alkotmányt adott. A zemsztvó és a városi törvényhozó testületek rendkívüli közgyűléseket tartanak, amelyen a manifesztumot és a Dumáról szóló törvényeket ünnepélyesen fel fogják olvasni. E-re az ünnepségre a cár főhadsegéde ma ide érkezett. Kinos feltűnést kelt, hogy a politikai bűnösöknek nem kegyelmeztek meg.

Budapesti gabonatözsde.

Déli zárlat.

Budapest, augusztus 20. Változatlan árák mellett elkelt 25 ezer mm gabona. Rozs, zab, változatlan, tengeri szilárd. Érkezett 29,433 mm. elszállítatott 30,633 mm. Határidő üzlet gyengén indult, később megszilárdul és mérsékelt árák mellett zárult. Buza októberre 15.34, májusra 16.50, zab októberre 13.02, májusra 12.06, tengeri augusztusra 16.40, 1906-ra 13.10, repce 24.40.

Az orosz alkotmány.

Szombaton hozták nyilvánosságra Oroszországban a cár manifesztumát, amely a birodalom népképviselőiről szól. Ezzel az orosz nép is alkotmányt kapott és az ország az alkotmányos országok sorába lépett.

Az alkotmány természetesen megóvja a cár törvényalkotó hatalmát, s a népképviselőnek inkább törvényalkotó és ellenőrző szerepet juttat.

Mindamellet ez az alkotmány, bár minimális tekintetben elégti ki az igényeket, figyelemre méltó és becses vívmány azért, mert az ifju hajtás az idők folyamán erős, izmos törzsszé fejlődhetik.

Az alkotmányos országok életéből vett téma szerint Oroszország rövidesen tiszta alkotmányt fog teremthetni magának.

A cár manifesztuma a következő: Oroszország a cárnak a néppel és a népek a cárral való rendithetetlen szolidaritása által keletkezett és erősödött. A cár és a nép egyetértése hatalmas morális erő, amely Oroszországot évszázadok során megteremtette, minden szerencsétlenség és támadás ellen megoltalmazta és ma, valamint minden időben az egységnek, függetlenségnek, az anyagi jólétnek és a szellemi fejlődésnek alapkövét képezi. 1903. február 26-án kibocsátott manifesztumunkban összetartásra szólítottuk föl a haza minden hű fiát, hogy az államszervezet kiépíttessék és hogy megszilárdítsuk a benső élet rendjét. Főtörvényünk odairányult, hogy a megválasztott nyilvános testületeket összhangzásba hozzuk a kormány szervezeteivel és hogy a köztük dúló és az állam normális fejlődésére káros surlódásoknak véget vessünk. Elődeink, az autokrata cárok, állandóan szem előtt tartották ezt a célt. Ime, eljött az ideje annak, hogy elődeink jó szándékát előbbre vigyük és az egész orosz birodalomból választott férfiakat hívjunk egybe, hogy a törvények feldolgozásán állandóan résztvegyenek. Ebből a célból az állam főnöke intézményei mellett egy külön tanácskozó testületet alapítunk, amelynek hatáskörébe tartozik a törvényjavaslatok előkészítése és tárgyalása, valamint az államköltségvetés

vizsgálata. Ezen az alapon az államfentartó autokrata hatalma épségben tartása mellett elhatároztuk, hogy megalakítjuk a aosszudarsztrvennaja dumát és új választási törvényt adunk a dumának, mely az egész birodalomra kiterjed, néhány kivételes helyzetben lévő terület kivételével. A finnországi nagyhercegség képviselőinek a дума működésében való részvételét külön intézkedésekkel fogjuk rendezni. Egyidejűleg megbiztuk a belügyminisztert, hogy terjessze elénk jóváhagyás végett haladéktalanul a дума választási törvényt, még pedig úgy, hogy ötven kormányzósnak és a doni katonai kerület képviselői legkésőbb ezerkilencszázhat évi január hónapjában egyesülhessenek.

Főntartjuk magunknak a дума szervezésének jogát és nem fogjuk elmulasztani a szükséges utasításokat a kellő pillanatban megadni, ha a birodalom érdeke és az idő követelményei különös változtatásokat tennének szükségessé. Az a meggyőződésünk, hogy az egész nép választottjai, a kik hivatva lesznek a kormány törvényhozó munkájában résztvenni, méltóknak fognak bizonyulni a cár bizalmára, a mely őket a nagy műben való részvételre meghívta s kiérdemlik egész Oroszország bizalmát. Meggyőződésünk, hogy a többi intézménnyel teljes egyetértésben buzgalommal fognak hozzájárulni hazánk jólétének fejlesztéséhez, a birodalom ragységának, egységének és biztonságának erősítéséhez és a nép nyugalmanak és virágzásának biztosításához. A mikor az ég áldását kérjük az általunk berendezett testületek munkájára, bizunk a Gondviselés jószágában és a nagy történelmi földadatban, a melyet a Gondviselés drága hazánkra szabott és bizton reméljük, hogy Oroszország minden fiának közreműködése mellett a Mindenható segítségével győzedelmesen fog kikerülni mai súlyos megpróbáltatásából és hogy ezeréves történelmének nagyságában és dicsőségében fog ujjaszületni. Kelt Péterhofban, 1905. augusztus 19 én, kormányzásunk tizenegyedik évében. Miklós.

A hus.

Nincs az a rakéta, vagy léghajó, ami biztosabban és magasabbra tudna emelkedni, mint a hus ára Magyarországon. Ez már nem elszigetelt jelenség többé, hanem a közérdeke ellen való spekuláció. Nem közgazdasági értekezés akar lenni ez a kis cikk, csak tárgyilagos siránkozás a szomorú állapotban; mentesség, segítség nincs és úgy látszik nem is lesz. Valahányszor a fővárosban vagy a vidéken mészáros 6 szentségének bámulatos egyetértéssel tudomásul adják, hogy a hus árát ismét felemelik, a hatóság, a közönség sohasem tett semmit.

T. i. Magyarországon. Mert Magyarországon azért van a hatóság, hogy a közönség érdekeit ne védelmezze: a közönség pedig, a jó magyar közönség pedig csak panaszkodni, siránkozni tud, szavát felemelni, tiltakozni a kizsákmányolás ellen eddig még minden egyes alkalommal elfelejtett.

Lám, Bécs városának tanácsa, mikor a mészárosok önkényeskedését megelégette, hatósági mészárszékeket állított fel és ezeken a helyeken árultatta a húst mérsékelt, megfizethető áron.

Lám, Berlin város nagyközönsége, mikor megelégette a folytonos husá-emelkedést, megmozdult és hatalmas népgyűléseken tiltakozott a mészárosok viselkedése ellen.

Nálunk szép Magyarhonban minden második héten biztosan jönnek a hírek: drágább lett a hus, drágább lett a hus Budapestén, drágább lett a vidéken, itt is, ott is, mindenütt, de ellenakciót, tiltakozást, védekezést ez ellen a veszedelem ellen nem jelentenek soha, sehonnét.

Hogy a közönség elmulasztja megtenni a maga kötelességét, ez még érthető, hiszen a tömeg szervezetlen, össze nem tartó és türelmes, hanem hogy a hatóságok miért nem intézkednek, miért nem védik meg a közönséget a mészárosok önkénye ellen, ez érthetetlen.

Egy egy rendkívüli esetben rendkívüli körülmények miatt esetleg el lehetne nézni

a husdrágulást, de most már láthatja mindenki, akár van jó termés, akár nincs, akár szárazság van, akár nagy esőzés, akár van dögvész, vagy ha nincs is, a mészárosoknak mindig csak egy a mondanivalójuk: a hus árát ismét felemeljük.

A közönség pedig, még pedig nem csak a szegényebb nép, hanem az intelligens, ur nép is mindinkább kénytelen igényeit szűkebbre szorítani és mind ritkábban jön a szatálára hus. Annyi bizonyos, hogy boldogult Henrik király, ha most jönne történelmi nevezetességi óhajával, alighanem maniakusnak tartaná mindenki.

Tudtommal Magyarországon meg nincsenek vegetáriánus vendéglők: nem kell nagy jövődó képességgel birni annak, aki ma biztos abban, hogy rövid idő múlva a vegetáriánus korezmák légiói fognak megnyitni, hol számtalan ember lesz kénytelen, lemondva a husevérről, növényekkel táplálkozni, nem ugyan a növényi eledelck iránt érzett szeretetből és belső meggyőződésből, hanem a hus drágasága, illetőleg a mészárosok miatt. Ami aztán megint nekik lesz baj.

REGÉNY-CSARNOK.

Apáca és kegyencnő.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 79

A dolog csakugyan úgy volt, mint azt a kegyencnő termében beszélték; Hohenau nem volt hova lehajtani fejét, mert a törvényszék poroszlói mindenütt leselkedtek reá.

Azon napon, melyen az első hó esett, egy házba menekült előlük, véletlenül az első emeleten egy ajtó benyitván, ott egy szép fiatal hölgynek majdnem karjaiba botlott.

A véletlen úgy akarta, hogy a szép fiatal nő Laura, a táncosnő volt, ki egy kis alacsony, zömök, közönséges arckifejezésű pozsgás alaknak épen csókra nyújtá kacsóját.

Az orosz herceg Romanzoff volt az, — ki akkor mesés összegeket pazarolt el Bécsben.

— Adjon menedéket, az isten szent szerelméért adjon menedéket! — dadogá lélektelenül az üldözött.

— Hohenau ur! — kiáltá ijedten a táncosnő, ki az ifjut Erlensteinnál ismerte meg. — Minő veszély fenyegeti, — ki üldözi ünt?

— Erlensteinnak, a galád ördögnek, poroszlói vannak sarkamban.

Néhány szóval elmondá a táncosnőnek sorsát, mi vár reá.

Ez tudta, hogy Werdenberg Amália egykor a bankár kezét visszautasította, s az idős, s kevésbé vagyonos elnökhöz ment férjhez. Ismerte a bankár gyűlöletét az elnök neje s családja ellen, s ez okból már régen nem bírta felfogni azt, hogy az elnök unokaöccse a bankárnál oly barátságos fogadtatásra talált.

Most kitalálta, hogy tönkre akarta tenni az unokaöccsét, mert annak nagybátyját és nagynénjét nem érthette el. Elhatározta megmenteni őt.

Már lehetett hallani a poroszlók lépteit a folyosón, s ekkor a táncosnő megfogta az ifju kezét, s egyik kabinetjébe vezette azt, s ott rázárta az ajtót.

Aztán néhány szót sugott az orosz herceg fülébe, melyre az mintegy rőfögő elragadtatással felelt.

Az ügyvédi megbízott s a törvényszolga megjelentek, s mint vadászebek a lesen, úgy helyezkedtek el a lépcsőkön.

— Uraim, — mondá a táncosnő, önök Hohenau urat keresik, s jó uton is járnak; azonban soká kell várniok, míg megláthatják.

— Akkor addig várunk, míg megöszülünk, mondá a sollicitator.

— Az egy kissé hosszasan lenne, talán jobb lesz rövidebben végeznünk. Mennyi azon összeg, melyet ki kell fizetni, hogy lakásom ezen ostromállapot alól fel legyen mentve?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A lótenyésztés Romániában. Gaál Gyula, a Romániában működő tudósító, érdekes jelentést tesz: a román lótenyésztés anynyiban mutat némi emelkedést, hogy most több nagybirtokos alapított nagyobb ménest az utolsó évek folyamán, melyek ugyan igen különböző anyagból vannak összeállítva, de nagyjából céljuk a katonaság számára remondákat nevelni. Leginkább figyelemre méltó ezek között egy baraganvidéki nagybirtokos ménese, aki a közelmúltban százötven kancából álló ménest állított fel, felerészben az országban összevásárolt kicsiny, de zömök kancákból, felerészben Oroszországból importált dombvidéki kancákból, amelyek kitűnő anyagot képviselnek. A telivérűek versenyelőokra való tenyésztése szinte kezd kezében nyerni és a versenyügy is fejlődik, azonban ennek az országos lótenyésztésre kevés kihatása van, mert a telivérűek, mint regenerátornak a felvértesítésben még kevés tere nyílik és felvértesítőversenyek, melyek hozzájárulhatnak a lótenyésztés emeléséhez, nem igen tartatnak.

Iparosok és kereskedők címtára. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben azt kéri, hogy a miniszterium utasítsa a Magyar Központi Statisztikai Hivatalt a hazai iparosok és kereskedők címtárának elkészítésére és kiadására. A fölterjesztés ezt a kérelmet azzal indokolja meg, hogy egy helyes és teljesen megbízható címtár kiadása régóta élénken nélkülözött szüksége a magyar ipari és kereskedői köröknek, hogy továbbá a magánvállalkozás bármilyen széleskörű támogatás mellett sem képes megfelelni annak a földadatnak, hogy tökéletesen megbízható az összes anyagot felölelő, a gyakorlati érdekeknek megfelelő címtárt adjon ki, míg a statisztikai hivatalnak a legutóbbi népszámlálás törzslapjaiban, illetve a törzslapoknak a kereskedelmi és iparkamarák helyesbítő adataiban a szükséges anyag és a szükséges munkaerő is rendelkezésére áll.

Rák a hegyvidéken. Néhány év előtt az északnyugati Kárpátok tavaiban gazdag ráktenyésztés volt, de a múlt évtizedben fellépő rákepidémia az egész tenyésztet ki pusztította. A hegyvidéki kirendeltség vezetője, Kazy József miniszteri tanácsos a hegyvidéki népek a ráktenyésztéssel is ujra kegyeret (hajtván a kezébe adni, Magyar Komjath ugocsamegyei közegében 600 tenyészrákot helyezett ki, melynek tovább tenyésztése oly jól elkerült, hogy jövőre a ráktenyésztés fejlesztését nagyobb mértékben tervezik.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. augusztus 20.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar felsőrezdű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) — 142 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 142—143 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) 142—143 fillérig. — II. Magyar szegett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 143—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 142—143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 141—143 fillérg. IV. Romániai eredeti (Stachl) 1 Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. A hizott sertés üzletirányzat szilárd.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét
mélyen leszállított áron
árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű
Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20
kr. helyett 1 frt. 80 kr. ért kaphatók.
Nagy mennyiségű maradék szőnye-
gek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alka-
lom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél
DEBRECEN.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes ala-
pítvány folytán a debreceni ref. Egyház
tulajdonát képező azon földterület, mely
a hadházi-út mentén az Apafy-utca és
Ferencz József lovasági laktanya között
fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké
földarabolatván: e házhelyek mérségtel-
en s igen kedvező részlettízési föl-
dtelek mellet eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi
ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905 április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége

SZŐNYEG MARADÉK VÁSÁR!

A szezonban óriási mennyi-
ségű szőnyeg maradék halmo-
zódott fel, melyből feltűnő ol-
csó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok fél- sőt negyed árban is
beszerezhetők.

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Szliács-Acélfürdő
(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasfor-
rás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső
használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór,
oldi bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás
ellen, átszenvedett betegség és erős munkás-
ság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos
és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oder-
bergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok
minden nagyobb vasuti állomáson vannak
kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és pros-
pektust utazás lakás árkedvezményről az
első és utolsó szezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyommegyr.)

Elsőrendű gyár
Finom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak
és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta
szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék
mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és
vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni:
„Za G. 732“ jelige alatt Mosse Rudolf hirdetői
irodájában Szt-Gallen, Schweiz.

A legfinomabb
Calcium-Garbid

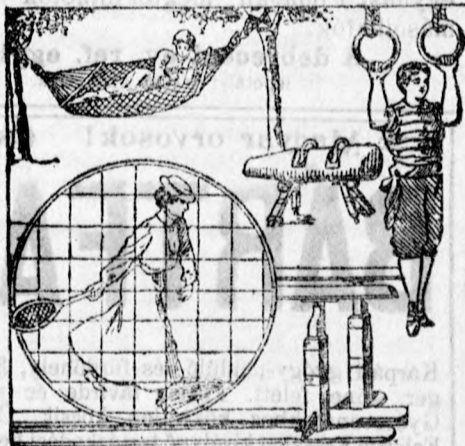
legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár-
mely állomásra szállítva, Magyarország főútvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett
kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze
idrauliche della Dalmazia Triest.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítésháló, tekojáték, szék,
panyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbin-
tható beszerzési forrás.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST.

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központi városi épület) a Hajó-utcaival szemben

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

Gsászari és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berende-
zések eredeti tervek szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vasnagabod betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli beadványokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A

„Debrecen“

telefon száma

412.

Ajánlatokhoz, melyeket valamilyen jelek alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okmányokat mellékelni, mert érettségizési-féle felelősséget nem vállalhatunk. — Ajánlatokat az ajánlatokat az isvokolat, melyeket az apróhirdetés megjelöléséről számolt négy fillér alatt címetűjük el kell viss, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Műtlen hivatalnok teljes ellátást keres. Választ kér a kiadóhivatalba.

Egy jó karban lévő kerekpár jutányos áron eladó. Cim a kiadó hivatalban.

Egy kirakat
rollóval megvételre keresetetik Bővebbet a kiadóhivatalban. 24-8

Dohány tőzsde
megvételre keresetetik vagy megfelelő helyiség. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó
1 szoba, konyha Arany János-utca 87 szám. Értekezhetni hátul az udvarban.

Inteligens
fiatal uri lány pénztárnok-női, vagy hasonló állást azonnal elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

100 hl. saját termesztésű
kezelésű kintinó Senta kerti bor akár egy somában, akár belőle 50 litert meghaladó mennyiség eladó. Cim a kiadó hivatalban.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett csak 7 kor

Pompás metronoir-Gloria-ezüst óra. 3 erős fedéllel ugró borítékkal, gazdagon véve, pompásan jár, 3 évi jót állás mellett, utánvétel csakis **7 korona.**

Uhrenf. J. König.
Wien, VII. Westbahnstr. 36/72.

Kérem a kirakat árat megtekinteni

Napernyők

az előrehaladt idény miatt

hámulatos olcsón

szerezhetők be

Első debreczeni

Ernyőgyár

raktárában

DEBRECEN, Piacz-u. 50. sz.

Kérem a kirakat árat megtekinteni.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 23-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőszar. — Masszás. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatonfűredi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvoly, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérkópés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, tőrzene, naponta színelőadások, hetenkint tőnzemulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémről bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/2%-os kedvezményvel, menettérít jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfűredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edesky L.**, udvari ásványvizszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfűredi kutkezelőszéknél, **Szemerey Jánosnál Veszprém**ben és **Simon Györgynél Szekesfehértváron**ott. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

ad. 1022—1905. V.

Hirdetmény.

A debreceni ev. ref. egyház ispotályi szegényháza részére az étel-szállítás és a kenyér-szállítás biztosítására zárt-ajánlati pályázat hirdettetik. Az ajánlatok az egyház iktatóhivatalában adandók be a f. évi szeptember 12 ik napjának d u. 5 órájáig. Későbbi ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Felbontási határidő **1905. évi szeptember 15-én délután 4 óra**, a mikor az ajánlattevők az egyházi hivatalban jelenjenek meg.

Mindkét szállításnál a most érvényben álló szerződés az irányadó s világosan megjelölendő azon engedmény az egy-ségárból, a mivel az ajánlattevő olcsóbban szállítani hajlandó. E szerződések az egyházi irodában megtekinthetők s lemásolhatók.

A debreceni ev. ref. egyház
ispotályi vegyes bizottsága.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszor gyöngékedők, vérszegények és lábadozóknak részére. Etlágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál
Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. u. 2 K. 60 fillér
1 „ 4 „ 80 „

Iparművészeti Akadémia
Friedbergben
Majnai Frankfurt mellett

Polytechnikai intézet. Gépész, villany és építési szemézők számára, épügy műépítész részére.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó cs. és kir. Felsége Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, étterem és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turiztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; termékeltenség, magtalanáság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosab betegségek után, váltóláz, görvoly és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatá után.

ORVOSOK: Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kunárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Győri Ilona rendelő orvosok. Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Országos hírű modern hidegvizgyógyintézet! három ásványvizfürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők Nauhelmkura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápó!) Ivókura: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!)

Orvos-forrás felőlmulja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kura. Pormenter, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.